

**HÖGSTA
FÖRVALTNINGS-
DOMSTOLEN**

PROTOKOLL

2022-04-14
Stockholm

Mål nr
6275-21

NÄRVARANDE JUSTITIERÅD

Helena Jäderblom, Thomas Bull och Ulrik von Essen

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Justitiesekreteraren Lina Hjorth

KLAGANDE

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

MOTPART

Petra Kormos
Östermalmsgatan 65 A
114 50 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 3 september 2021 i mål nr 6343-20

SAKEN

Barnbidrag; fråga om prövningstillstånd

Målet föredras.

Högsta förvaltningsdomstolen meddelar prövningstillstånd.

Den fråga i målet som har lett till att Högsta förvaltningsdomstolen meddelat prövningstillstånd är förutsättningarna för den som är berättigad till barnbidrag att avstå förmånen.

Lina Hjorth

Uppvisat och lämnat för expediering 2022-04-14

Besöksadress

Birger Jarls torg 13

Telefon

08-561 676 00

Öppettider

måndag–fredag

09:00–12:00

13:00–16:00

Postadress

Box 2293

103 17 Stockholm

E-post

hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Webbplats

www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

KLAGANDE

Petra Kormos, 19770930-6448

MOTPART

Försäkringskassan

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 31 juli 2020 i mål nr 27266-19,
se bilaga A

SAKEN

Barnbidrag och flerbarnstillägg

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Med bifall till överklagandet upphäver kammarrätten Försäkringskassans
beslut om barnbidrag och flerbarnstillägg till Petra Kormos.

YRKANDEN M.M.

Petra Kormos yrkar att förvaltningsrättens dom ändras och för fram bl.a. följande. Förvaltningsrätten har baserat sin dom på att det inte finns någon möjlighet att avsäga sig bidraget i socialförsäkringsbalken (SFB). Domstolen har inte analyserat frågan om den enskilde borde ges en möjlighet att avsäga sig bidraget när det ligger i den enskildes intresse. Hennes ståndpunkt är att hon vet vad som är bäst för henne och familjen. Hon vill inte att staten påtvingar henne ett bidrag som hon inte vill ha och som är ofördelaktigt för henne och hennes familj. Försäkringskassan bör erbjuda henne möjligheten att avsäga sig barnbidrag och flerbarnstillägg och att återbetala belopp som utbetalats. Om regleringen av barnbidraget inte kräver någon ansökan, måste det finnas en ventil innebärande att mottagaren ska ha rätt att avsäga sig barnbidraget när det ligger i dennes intresse.

Försäkringskassan anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om den som i och för sig är försäkrad för och berättigad till barnbidrag och flerbarnstillägg ska kunna avsäga sig bidragen.

Barnbidragets utformning

Ett ärende om rätt till en socialförsäkringsförmån inleds i regel genom en ansökan från den enskilde själv, vilket numera kommer till tydligt uttryck i 110 kap. 4 § SFB. Tanken är att den sökandes begäran ska vara en yttre ram för handläggningen i ansökningsärenden (prop. 2008/09:200 s. 550). Av 110 kap. 6 § 1 SFB framgår dock att ansökan inte behöver göras om barnbidrag. Lagstiftaren har ansett att ett krav på skriftlig ansökan för att få barnbidrag skulle leda till onödig administration eftersom det som regel saknas behov av närmare utredning hos kassan för att rätten till bidrag ska kunna bedömas (a. prop. s. 551). I stället ska Försäkringskassan underrätta

den berättigade när förmånen beviljas, genom en utbetalningshandling eller på annat sätt, se 3 § barnbidragsförordningen (1986:386). Fortfarande behöver dock den enskilde göra en ansökan för att få förlängt barnbidrag vid skolgång utomlands (se 110 kap. 6 § SFB). Det handlar då om situationer när Försäkringskassan behöver göra en utredning.

Rätten till barnbidrag kan gå förlorad om bidraget inte har betalats ut under året efter det år som det hänförs till (15 kap. 14 § SFB). En fordran på barnbidrag kan dessutom bli preskriberad (107 kap. 13 § SFB). Av det sagda framgår att det finns situationer där barnbidrag inte betalats ut trots att det finns barn som berättigar till barnbidrag (se även HFD 2014 ref. 45). Försäkringskassan har alltså ingen ovillkorlig skyldighet att betala ut barnbidrag bara för att man fått uppgift om att det finns ett försäkrat barn.

Avstående från socialförsäkringsförmåner

Justitieombudsmannen (JO) har gjort vissa allmänna uttalanden i ett ärende där bakgrunden var att den försäkrade velat få ändring av ett redan verkställt beslut om föräldrapenning, så att den andra föräldern kunde få ersättning för de aktuella dagarna. JO konstaterade att det är frivilligt att ta emot socialförsäkringsförmåner och att det inte finns några skäl som talade mot möjligheten att på den försäkrades begäran upphäva ett beslut för framtiden. Det är först när det gäller verkställda gynnande beslut som svårigheterna uppstår. Många av Försäkringskassans beslut påverkar tredje man, får samhällliga konsekvenser och effekterna kan vara svåröverskådliga. JO ansåg därför att kassan inte har någon skyldighet att bifalla en begäran om återkallelse av ett verkställt gynnande beslut men att det, så länge inget motstående intresse förbigås, inte heller finns något rättsligt hinder mot det (JO 2013/14 s. 485).

I beslutet tog JO bl.a. upp de principer som gäller för ändring av gynnande förvaltningsbeslut och nämnde vissa uttalanden i doktrinen. Där har förts

fram att återkallelse av ett gynnande förvaltningsbeslut bör kunna ske med den gynnades samtycke, då det i allmänhet endast är den gynnades intressen som berörs och den gynnade antas ha rätt att disponera över sina intressen. Den omständigheten att ett beslut har meddelats ex officio (självmant) har inte ansetts innebära att den enskildes samtycke till återkallelse skulle vara verkningslöst. Om andra intressen berörs (dvs. samhället eller tredje man) bör dock ett återkallande av ett gynnande beslut inte kunna ske enbart med grund i den gynnades samtycke. Beslutets art och de intressen som uppbär beslutet utgör alltså utgångspunkten för bedömningen. En myndighet bör inte ens på den enskildes begäran kunna riva upp ett beslut utan sakliga skäl (se Westerberg, *Om rättskraft i förvaltningsrätten*, 1951, s. 444 ff.).

Det är värt att notera att i JO:s ovan nämnda beslut hade Försäkringskassan fört fram en annan uppfattning än i detta mål. Försäkringskassan ansåg då att den som beviljats en socialförsäkringsförmån när som helst kan begära att den inte längre ska betalas ut då det är en förvaltningsrättslig grundsats att det är frivilligt för enskilda att vända sig till myndigheter för att ansöka om förmåner. Av detta ansågs följa att man kan återta en inlämnad ansökan vilket leder till att myndigheten avskriver ärendet. På samma grund ansågs en enskild också alltid kunna avsäga sig en beviljad socialförsäkringsförmån. Vid en sådan begäran upphäver Försäkringskassan beslutet om rätt till förmånen och upphör med utbetalningarna. Det krävs alltså inte någon prövning utifrån några specifika lagrum eller i övrigt att några rättsliga förutsättningar är uppfyllda för att Försäkringskassan på den enskildes begäran ska upphäva ett beslut om rätt till en förmån, ansåg kassan då.

I rättspraxis finns flera exempel på att beslut om socialförsäkringsförmåner upphävts när den enskilde inte önskat ta emot den beviljade förmånen. I RÅ 1997 not. 128 hade en man beviljats livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring. Samordning med pension medförde dock att ingen livränta kunde betalas ut samtidigt som mannen gick miste om en privat försäkringsersättning, varför han överklagade Försäkringskassans beslut.

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) menade att beslutet om livränta hade gått honom emot och upphävde sedan Försäkringskassans beslut.

I RÅ 1997 not. 128 hänvisades till en dom från Försäkringsöverdomstolen, FÖD 1991:14. I det målet hade en kvinna en tid haft sjukpenning från en arbetsskadeförsäkring. Hon beviljades sedermera förtidspension och kassan gjorde i samband med det en utredning om hennes rätt till livränta. Hon ville dock inte att kassan skulle göra någon prövning eftersom hon var rädd att det kunde påverka hennes rätt till AGS-pension. Kassan fattade ändå ett beslut om att hon inte hade rätt till livränta. Försäkringsöverdomstolen uttalade att det inte fanns någon författningsenlig skyldighet eller någon annan anledning att under omständigheterna i målet och mot partens uttryckliga vilja fullfölja ärendet. Se också FÖD 1982:11 som gällde tidpunkt för utbetalning av pension.

Utredningen i målet

Försäkringskassan underrättade Petra Kormos i mars 2015 om att man avsåg att utreda vilka familjeförmåner hon hade rätt till och hon anmodades att fylla i ett formulär. Försäkringskassan fattade därefter ett beslut den 13 april 2018 att Petra Kormos fick barnbidrag och flerbarnstillägg. I brev den 2 maj 2018 ifrågasatte hon om beslutet var riktigt eftersom makens arbetsgivare, det ungerska utrikesdepartementet, betalar ut ”barnbidrag” till honom som en del av hans lön. Eftersom hon inte ville att han skulle få problem begärde hon att få återbetala pengarna som utbetalats den 20 april 2018. Enligt Petra Kormos blev hon därefter uppringd av Försäkringskassan som meddelade att de skulle ta kontakt med den ungerska myndigheten och lösa problemet.

I en ny skrivelse från båda föräldrarna den 2 april 2019 förklarade Petra Kormos att hon vill avstå från det svenska barnbidraget och betala tillbaka allt hon fått sedan april 2018. Hon bad också att kassan skulle upphöra med

sina utbetalningar. Hon förklarade att enligt ungerska regler får den som gör utlandstjänstgöring ersättning av olika slag, bl.a. bostadstillägg och skolbidrag. Om den anställdes maka får barnbidrag har emellertid maken med utlandstjänstgöring inte längre rätt till sådan ersättning och hans lön kan minska med över 10 000 kronor per månad. De riskerar dessutom att behöva betala tillbaka flera hundra tusen kronor till hans arbetsgivare. Familjen riskerar alltså att hamna i en betydligt sämre finansiell situation genom att ta emot barnbidraget än genom att avstå från detsamma.

Kammarrättens bedömning

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att det överklagade beslutet gått Petra Kormos emot och därför går att överklaga. Förvaltningsrätten har vidare ansett att det inte går att avsäga sig barnbidrag eftersom bidraget inte kräver någon ansökan och då det inte framgår i socialförsäkringsbalken att det går att avsäga sig barnbidraget.

Att Försäkringskassans beslut att bevilja en socialförsäkringsförmån i regel initieras av den enskilde själv medför att det knappast finns något behov av särskilda bestämmelser som slår fast att man kan avstå från en viss förmån. Att det inte framgår av lagtexten att det är möjligt att avsäga sig rätten till en förmån kan därför inte i sig innebära en skyldighet för den enskilde att ta emot utbetalningar av en förmån som man inte har ansökt om och inte vill ha. Ovan redovisad praxis ger också stöd för en sådan uppfattning. I ett fall som detta då den enskilde gör en ekonomisk förlust om hon tar emot en socialförsäkringsförmån talar även billighetsskäl starkt för att det ska vara möjligt att avsäga sig förmånen. Av barnbidragets konstruktion framgår för övrigt att lagstiftaren inte ansett att Försäkringskassan alltid måste betala ut barnbidrag till en berättigad mottagare.

Petra Kormos har förklarat sig vilja avstå från barnbidrag och flerbarns-tillägg och angett skälet för det, vilket hon meddelat redan i samband med att beslutet fattades och därefter konsekvent stått fast vid. Av

den anledningen och då det i detta fall inte finns något motstående intresse,
ska Försäkringskassans beslut om barnbidrag och flerbarnstillägg upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Peder Liljeqvist
lagman
ordförande

Henrik Jansson
kammarrättsråd
referent

Maria Dahlberg
kammarrättsråd

/Marie Stegard Lind
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 32

DOM
2020-07-31
Meddelad i Stockholm

Mål nr
27266-19

KLAGANDE

Petra Kormos, 19770930-6448
Östermalmsgatan 65 A
114 50 Stockholm

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut 2019-09-27, se bilaga 1

SAKEN

Barnbidrag och flerbarnstillägg

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 1250526

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd32.fst@dom.se https://www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan beslutade vid omprövning den 27 september 2019 att inte ändra sitt tidigare beslut att ge Petra Kormos barnbidrag och flerbarnstillägg för hennes två barn från och med februari 2017. Skälen för omprövningsbeslutet framgår av bilaga 1.

Petra Kormos överklagar beslutet och anför i huvudsak följande. Beslutet är ofördelaktigt för henne och hennes familj. Försäkringskassan bör erbjuda henne möjlighet att avsäga sig barnbidraget och betala tillbaka det hon har fått sedan april 2018. Hennes make arbetar i Sverige för en annan EU-medlemsstats ambassad och får som en del av sin lön olika bidrag och ersättningar till deras barn. Denna summa är betydligt högre än det svenska barnbidraget. För att hennes make ska få utbetalningen krävs dock att hon inte får något som helst bidrag från staten som de bor i. Försäkringskassans beslut betyder alltså att hon och hennes make går miste om den del av hans lön som avser bidragen och ersättningarna. Eftersom Försäkringskassan fattade sitt beslut 2018 men betalade ut barnbidraget och flerbarnstillägget retroaktivt från och med augusti 2015, betyder det dessutom att de måste betala tillbaka flera hundra tusen kronor till makens arbetsgivare. Hon har på grund av dessa omständigheter aldrig ansökt om svenskt barnbidrag. I de flesta andra EU-länder måste föräldrar ansöka om barnbidraget. Sverige är ett av få länder som betalar ut bidraget automatiskt. I andra länder där bidrag ges automatiskt finns det åtminstone en möjlighet att avsäga sig bidraget.

Försäkringskassan anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Petra Kormos rätt att överklaga beslutet

Ett beslut får enligt 41 § förvaltningslagen (2017:900) överklagas om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Ett beslut får vidare enligt 42 § överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot.

Förvaltningsrätten konstaterar att det överklagade beslutet gäller utbetalning av en förmån, vilket typiskt sett utgör ett sådant gynnande myndighetsbeslut som inte kan överklagas av den som beslutet angår. Mot bakgrund av vad Petra Kormos har fört fram kan det dock inte uteslutas att beslutet kan få negativa verkningar för henne. Förvaltningsrätten anser därför att hon har rätt att överklaga beslutet.

Barnbidrag och flerbarnstillägg

Utgångspunkter för prövningen

Barnbidrag är enligt 5 kap. 9 § socialförsäkringsbalken, SFB, en bosättningsbaserad familjeförmån. Flerbarnstillägg är en form av barnbidrag som betalas ut till den som får allmänt barnbidrag för minst två barn (14 kap. 2 § och 8 § SFB).

Barnbidrag är ett grundläggande och generellt icke-behovsprövat bidrag till alla barn som är bosatta i Sverige. Barnbidraget kan sägas utgöra en kompensation för den försörjningsbörda föräldrar har för att tillgodose barnets behov, även om det inte finns någon koppling mellan bidragsrätten och kostnaderna för barnet (prop. 2013/14:6 s. 10 och SOU 2011:51 s. 251).

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen innehåller regler om hur familjeförmåner samordnas mellan EU:s medlemsstater för det fall att förmåner föreligger enligt flera staters lagstiftning.

I artikel 68 i förordningen finns prioriteringsregler när rätten till en förmån under samma period och för samma familjemedlemmar föreligger enligt flera medlemsstaters lagstiftning. I artikeln stadgas bl.a. att barnens bostadsort ska vara avgörande när det gäller rättigheter som förvärvats på grund av bosättning.

Förvaltningsrättens bedömning

Barnbidrag är en bosättningsbaserad förmån. Petra Kormos och hennes två barn är bosatta i Sverige. Hon är därmed berättigad att få barnbidrag och flerbarnstillägg. Den fråga som förvaltningsrätten ska ta ställning till är om Petra Kormos kan avsäga sig barnbidraget och tillägget.

Barnbidraget är endast baserat på bosättning och kräver inte någon ansökan. I socialförsäkringsbalken ges inte någon möjlighet att avsäga sig barnbidraget. Det är inte heller en fråga som behandlas i lagens förarbeten. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att det inte finns någon rättslig möjlighet att avsäga sig barnbidraget. Det överklagade beslutet kan alltså inte ändras på det sätt som Petra Kormos begär. Förvaltningsrätten anser därför att Försäkringskassan har haft fog för sitt beslut.

Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-12).

Fredrik Lundberg
Förvaltningsrättsfiskal

Agnes Hammarlund har föredragit målet.

Petra Kormos
Östermalmsgatan 65 A Lgh 1201
114 50 Stockholm

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 32

INKOM: 2020-07-31
MÅLNR: 27266-19
AKTBIL: 8

Omprövning av beslut om Familjeförmåner enligt EU:s bestämmelser om social trygghet – barnbidrag och flerbarnstillägg

Beslut

Försäkringskassan ändrar inte beslutet som fattades den 13 april 2018.

Beskrivning av ärendet

Det tidigare beslutet

Försäkringskassan beslutade den 13 april 2018 att du fick barnbidrag för Bence Györi Kormos från och med augusti 2015 och barnbidrag och flerbarnstillägg för Györi Kormos, Mici från och med februari 2017.

Din begäran om omprövning

Du har begärt omprövning av beslutet. Du vill att beslutet ändras till att du får möjlighet att avsäga dig barnbidraget samt möjlighet att betala tillbaka det du fått utbetalt sedan april 2018.

Motivering till beslutet

När föräldrarna arbetar i, har pension från eller bor i olika länder inom EU, EES eller i Schweiz kan familjen ha rätt till förmåner från båda länderna. Förmånerna samordnas för att familjen inte ska få dubbel ersättning eller bli helt utan. Det innebär att om det finns rätt till förmåner från båda länderna, så är det ett av dem som i första hand betalar förmånerna. Men om det andra landets förmåner är högre, så betalar det landet ut mellanskillnaden som ett tilläggsbelopp.

Barnbidrag och flerbarnstillägg är familjeförmåner enligt EU:s bestämmelser om social trygghet. Dessa förmåner ansöker man inte om i Sverige utan det går per automatik då Försäkringskassan via folkbokföringen får impuls om att barn och föräldrar har flyttat in till Sverige. En utredning startar även när föräldrar lämnar in uppgifter om att få omfattas av svensk socialförsäkring. Allmänt barnbidrag och flerbarnstillägg lämnas till barn i Sverige om villkoren är uppfyllda. Det är en förmån som man inte kan avsäga.

Eftersom du arbetar och bor i Sverige, den andra föräldern arbetar i Ungern och barnen bor i Sverige, är det Sverige som i första hand ska betala ut familjeförmåner för dina barn. Skulle Ungern ha högre familjeförmåner så kan de betala ut mellanskillnaden i form av ett tilläggsbelopp.

Tänk på att du är skyldig att anmäla alla förändringar som kan påverka din rätt till förmåner från Sverige som exempelvis arbetsförhållanden eller att ni flyttar från landet.

Tidigare beslut ändras inte.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet är grundat på följande bestämmelser:

- artikel 68 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr. 883/2004
- 5 kap. 2 och 9 §§ socialförsäkringsbalken
- 15 kap. 2 och 8 §§ socialförsäkringsbalken
- 16 kap. 2 och 12 §§ socialförsäkringsbalken
- 113 kap. 7 § socialförsäkringsbalken.

Är du inte nöjd med beslutet?

Läs på nästa sida om vad du kan göra.

Försäkringskassan

Johanna Ahlberg

Är du inte nöjd med beslutet?

Om du tycker att beslutet är fel kan du överklaga det hos förvaltningsrätten. I så fall ska du skicka ett brev till Försäkringskassan. Försäkringskassan skickar sedan brevet tillsammans med samtliga handlingar i ditt ärende till förvaltningsrätten.

Brevet måste komma in till Försäkringskassan inom två månader från den dag du tagit del av beslutet. Det ska innehålla följande uppgifter:

- Vilket beslut som du vill överklaga.
- Hur och varför du vill att beslutet ska ändras.
- Ditt namn, personnummer, adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud vill förvaltningsrätten att du anger ombudets namn, adress och telefonnummer.

Ett överklagande skickas till Försäkringskassan, OMP, Box 1015, 551 11 Jönköping.

Har du frågor?

Du är välkommen att ringa till vårt kundcenter om du har några frågor.

Kontaktuppgifter
Försäkringskassan, OMP
Box 1015
551 11 Jönköping

Telefon: 0771-524 524
www.forsakringskassan.se
Org.nr: 202100-5521

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.